

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Raport z oceny jakości współpracy Starostwa Powiatowego z organizacjami pozarządowymi

Opracowała: Dorota Krajdocha

Biuro Projektu: Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce, tel. 748500124, faks 748500305

Lider Projektu: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Partnerzy Projektu: Starostwo Powiatowe w Świdnicy, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Projekt „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wstęp

Raport został opracowany na podstawie przeprowadzonego w dniu 11.03.2015 r. spotkania autodiagnostycznego w ramach projektu „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim”. Moderatorem spotkania była pani Magdalena Okniańska, pracownik Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych w Świdnicy. Opracowanie dot. informacji o współpracy Starostwa Powiatowego z organizacjami w 2014 r. przygotowała Pani Anna Borowska.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Starostwa Powiatowego, kadra projektu oraz przedstawiciele pięciu organizacji pozarządowych:

- Sudeckiej Izby Przemysłowo-Handlowej
- Świdnickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku
- Fundacji Spichlerz Kultury
- Związków Kombatanckich
- PCK

W sumie w spotkaniu uczestniczyło 8 osób.

Biuo Projektu: Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce, tel. 748500124, faks 748500305

Lider Projektu: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Partnerzy Projektu: Starostwo Powiatowe w Świdnicy, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Projekt „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Celem spotkania było dokonanie autodiagnozy nt. współpracy jst z ngo, jej jakości, wzajemnych oczekiwań oraz stanu wiedzy i zaawansowania nt.

- a) współpracy organizacji i administracji samorządowej przy tworzeniu lokalnych polityk publicznych,
- b) współpracy organizacji i administracji samorządowej przy realizacji lokalnych polityk publicznych
- c) tworzenia warunków do współpracy i aktywności organizacji

Spotkanie prowadzone było w formie dyskusji na podstawie scenariusza i listy kontrolnej, po której dokonano ogólnej oceny współpracy. Oceny jakości współpracy samorządu z lokalnymi organizacjami pozarządowymi dokonano zgodnie ze standardem zawartym w „Modelu współpracy administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi” i na podstawie scenariusza zawartego w „Niezbędniku do oceny jakości współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi”. Spotkanie podzielone było na 4 części – 3 części w formie dyskusji oraz 4 część – dokonanie oceny. Oceny dokonano sporządzając listę kontrolną istniejących rozwiązań (załącznik – lista kontrolna do dyskusji) oraz oceniając trzy obszary współpracy: tworzenie polityk publicznych, realizację polityk publicznych oraz rozwijanie infrastruktury współpracy (załącznik – ogólna ocena współpracy).

W pierwszej części spotkania omówiono współpracę organizacji administracji samorządowej przy tworzeniu lokalnych polityk.

Podano definicję polityk publicznych wskazując, że działania podejmowane przez samorząd w celu zaspokajania potrzeb jego mieszkańców (w różnych sferach – bezpieczeństwa, zdrowia, środowiska, zatrudnienia, opieki społecznej) są polem współdziałania ngo i lokalnej administracji.

Biuro Projektu: Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce, tel. 748500124, faks 748500305

Lider Projektu: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Partnerzy Projektu: Starostwo Powiatowe w Świdnicy, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Projekt „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Istotne było otrzymanie informacji:

- czy w powiecie świdnickim administracja samorządowa i ngo współpracują ze sobą w momencie tworzenia polityk, przygotowania strategii, planów, programów i innych dokumentów,
- czy organizacje uczestniczą w diagnozowaniu lokalnych problemów/potrzeb społecznych/ w jaki sposób się włączają i czy są włączane w ten proces przez władze samorządowe,
- czy organizacje i samorząd współpracują ze sobą przy tworzeniu strategii i programów opisujących lokalne polityki publiczne, jak to robią, jaki jest stopień zadowolenia, jakie są zastrzeżenia, jak można poprawić sytuację w tym zakresie,
- czy organizacje są zapraszane do konsultacji projektów uchwał, czy obie strony są z tych konsultacji zadowolone,
- jak wygląda współpraca między samorządem a miejscowymi organizacjami pozarządowymi przy wdrażaniu polityk publicznych

W trakcie dyskusji ustalono, że współpraca administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi w obszarze tworzenia polityk lokalnych istnieje, choć nie jest ona wystarczająca. Instytucje nie informują się wzajemnie o kierunkach swoich działań, w szczególności organizacje nie przekazują do Starostwa informacji nt. swoich planów działań. Na stronie Urzędu/ Starostwa Powiatowego istnieje miejsce poświęcone organizacjom pozarządowym - zakładka dla ngo, nie jest ona jednak popularna wśród organizacji pozarządowych, nie umożliwia organizacjom zamieszczania aktualności z własnej działalności (w tym zapowiedzi działań i wydarzeń), nie jest wyposażona w aktywną bazę danych. Zakładka dla ngo wymaga także większej promocji wśród organizacji. Brak jest także szczegółowej bazy danych o organizacjach i ich działalności.

Potrzeby mieszkańców oraz sposoby ich zabezpieczenia są konsultowane częściowo, w szczególności dotyczy to obszaru zdrowia i sportu, natomiast inaczej wygląda sytuacja dot.

Biurowo Projektu: Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce, tel. 748500124, faks 748500305

Lider Projektu: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Partnerzy Projektu: Starostwo Powiatowe w Świdnicy, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Projekt „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

badania obszarów wsparcia. Obszary wsparcia i obszary problemów społecznych nie są badane wspólnie przez ngo i jst. Niektóre z organizacji pozarządowych dokonują wewnętrznie diagnozy lokalnych problemów, w szczególności badają rynek przygotowując się do składania wniosków. Korzystają wówczas z informacji, w których posiadaniu jest Starostwo Powiatowe.

Na terenie Powiatu istnieją dokumenty typu: Program Współpracy Powiatu Świdnickiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego oraz tworzony co kilka lat Plan Rozwoju Powiatu. Organizacje pozarządowe sporadycznie włączają się do konsultacji na poziomie powiatowym. Do NGO nie docierają dokumenty do konsultacji. Inaczej sytuacja wygląda na poziomie GMIN, gdzie tworzone jest prawo lokalne i jest więcej obszarów do konsultacji (np. konsultacje dot. budżetu gminy, diagnozy, programy lokalne). Na terenie Powiatu nie ma Rady Pożytku Publicznego, natomiast istnieją Rady - Rada Seniorów i Młodzieżowa Rada Miasta.

Starostwo Powiatowe zauważa, że organizacje nie wykazują zainteresowania udziałem w konsultacjach projektów uchwał, na terenie Powiatu powstają ciała doradcze w skład których mogą wchodzić przedstawiciele ngo, np. Rada Gospodarcza.

Organizacje pozarządowe są bardziej krytyczne w ocenie współpracy w obszarze konsultacji projektów uchwał, wyrażając opinię, że brak jest zadowalającej współpracy ngo z Powiatem w tym zakresie. Organizacje podkreślają, że komunikacja pomiędzy Urzędem Miejskim w Świdnicy a ngo jest znikoma. Natomiast Powiat nie wymaga przedkładania informacji skąd i jakie środki organizacje pozyskują na funkcjonowanie, brak jest wiedzy w Starostwie jakie projekty unijne są realizowane przez organizacje w powiecie świdnickim. Organizacje podkreślają, że ich funkcjonowanie jest pomijane i że nie znają się wzajemnie, nie są rozpoznawalne, nie wiedzą co poszczególne organizacje realizują, jakie mają misje, cele działania – brakuje informacji nt. aktualnych działań organizacji. Informacje takie nie są także przekazywane mieszkańcom. Przedstawiciele organizacji mają potrzebę współpracy, zaproponowali powstanie Powiatowej Rady Pożytku Publicznego. Chętnie też zaangażowaliby się w działania Powiatowej Rady NGO, którą reprezentowaliby reprezentanci poszczególnych ngo.

Biuo Projektu: Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce, tel. 748500124, faks 748500305

Lider Projektu: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Partnerzy Projektu: Starostwo Powiatowe w Świdnicy, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Projekt „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Organizacje pozarządowe z terenu powiatu świdnickiego utożsamiane są najczęściej z organizacjami działającymi na terenie miasta Świdnica.

Organizacje pozarządowe oceniając współpracę pomiędzy samorządem a miejscowymi ngo przy wdrażaniu polityk publicznych zgłosiły zastrzeżenia, że w ich opinii konkursy są ogłaszane na te same działania, brakuje różnorodności, a także zwrócili uwagę, że nie jest realizowany tryb z art. 19 a.

Po części dyskusyjnej dot. współpracy organizacji i administracji samorządowej przy tworzeniu lokalnych polityk publicznych dokonano podsumowania i oceny jakości tej współpracy.

Ustalono, że:

- samorząd dysponuje danymi nt. bezrobocia, warunków mieszkaniowych, aktywności obywatelskiej na swoim terenie
- samorząd dysponuje aktualną bazą teleadresową ngo na swoim terenie
- na stronach internetowych samorządu istnieje miejsce, przeznaczone dla ngo
- większość planów i strategii jest konsultowana z organizacjami pozarządowymi a kształt dokumentów i uchwał podlega konsultacjom co najmniej dwójakiego rodzaju
- istnieje roczny program współpracy z organizacjami, w którym są ujęte również zasady współpracy przy realizacji lokalnych polityk
- nie istnieje wspólny samorządowo/pozasamorządowy zespół ds. diagnozowania problemów lokalnych
- samorząd i organizacje nie ustalają wspólnie najważniejszych kierunków polityki lokalnej, nie są omawiane także kwestie finansowe, nie są organizowane regularne spotkania
- większość organizacji nie uczestniczy aktywnie w konsultacjach planów, strategii, programów opisujących miejscowe polityki publiczne

Biuo Projektu: Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce, tel. 748500124, faks 748500305

Lider Projektu: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Partnerzy Projektu: Starostwo Powiatowe w Świdnicy, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Projekt „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- organizacje częściowo tworzą polityki publiczne uczestnicząc/ współpracując z samorządem w ramach rad
- organizacje i samorząd nie monitorują realizacji planów, strategii i programów
- samorząd nie upowszechnia wyników ewaluacji realizowanych przez siebie polityk publicznych

W drugiej części spotkania omówiono współpracę organizacji administracji samorządowej przy realizacji lokalnych polityk publicznych.

Wyjaśniono istotę współpracy przy realizacji polityk publicznych. Polega ona na wykonywaniu różnego rodzaju zadań publicznych w celu zaspokajania potrzeb i rozwiązywania lokalnych problemów lokalnych społeczności.

Istotne było uzyskanie informacji nt.:

- czy samorząd zleca organizacjom realizację zadań publicznych (w jakim zakresie i w jakich dziedzinach)
- czy organizacje i samorząd współpracują ze sobą w inny sposób niż tylko na zasadzie zlecenia zadań czy udzielania wsparcia finansowego
- czy organizacje i administracja samorządowa zawierają trwalsze, stałe stosunki na okoliczność realizacji lokalnych polityk i zadań publicznych
- czy realizacja lokalnych polityk publicznych jest wspólnie oceniana

W tej części dyskusji ustalono, że samorząd zleca organizacjom realizację zadań publicznych w formie konkursów. Procedury ubiegania się o realizację zadania są jasne dla organizacji. W Starostwie Powiatowym w komisjach oceniających zasiada 3 przedstawicieli ngo i 2 przedstawicieli jst. Urzędy wspierają realizację zadań publicznych, choć istnieje wśród organizacji przekonanie, że zasady przyznawania dotacji nie są jasne, uważając przy tym że

Biuo Projektu: Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce, tel. 748500124, faks 748500305

Lider Projektu: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Partnerzy Projektu: Starostwo Powiatowe w Świdnicy, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Projekt „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

wsparcie otrzymują największe i najdłużej działające organizacje, małe i nowe organizacje mają zdecydowanie mniejsze szanse. To zniechęca do angażowania się i składania ofert. W szczególności młode organizacje, które mają dużo pomysłów, a nie mają doświadczenia, mają mniejsze szanse na przebicie się ze swoją ofertą. Jednostki samorządu terytorialnego udzielają organizacjom także innego rodzaju wsparcie, nie tylko finansowe. Jest to głównie wsparcie merytoryczne i lokalowe (organizacje mogą korzystać z sal w budynku Starostwa Powiatowego), osobowe oraz doradcze.

Natomiast w zakresie trwalszych stosunków jest z ngo na okoliczność lokalnych polityk i zadań publicznych obie strony stwierdziły, że na terenie powiatu świdnickiego taka współpraca ogranicza się do składania wniosków w organizowanych konkursach. Realizacja polityk publicznych nie jest poddawana wspólnej ocenie, czyli organizacje nie uczestniczą w procesie oceny tej współpracy.

Organizacje pozarządowe wykonują powierzane im zadania publiczne według ustalonych standardów, a na realizację tych zadań podpisywane są wieloletnie umowy. Istnieją jawne, spisane zasady konkursów precyzujące m.in. warunki składania oferty czy wyboru ofert. Samorząd umożliwia organizacjom korzystanie z majątku komunalnego oraz udziela organizacjom wsparcia merytorycznego.

Ustalono także, że program współpracy jest z ngo nie określa, które zadania publiczne są zlecane organizacjom w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a które w innych trybach. Realizując zadania publiczne organizacje nie współpracują z samorządem w ramach zespołów problemowych, nie istnieje procedura zawierania partnerstw w celu realizacji zadań publicznych oraz brak reguł realizacji zadań w trybie inicjatywy lokalnej.

W trzeciej części spotkania omówiono tworzenie warunków do współpracy i aktywności organizacji.

Po to, aby współpraca przy tworzeniu i wdrażaniu polityk publicznych była w ogóle możliwa, muszą istnieć ku temu warunki. Na tym polu odpowiedzialność spoczywa głównie na

Biuro Projektu: Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce, tel. 748500124, faks 748500305

Lider Projektu: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Partnerzy Projektu: Starostwo Powiatowe w Świdnicy, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Projekt „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

samorządzie, który te warunki powinien kreować, sprzyjając organizacjom, wspierając współdziałanie i integrację środowisk pozarządowych.

Istotne było uzyskanie informacji dot.

- czy samorząd wspiera organizacje pozarządowe w systematyczny sposób, tworząc dla nich różnego rodzaju stabilne, stałe rozwiązania

- czy samorząd wspiera integrację środowisk pozarządowych na swoim terenie

W Starostwie Powiatowym funkcjonuje komórka zajmująca się współpracą z ngo.

Ustalono, że organizacje pozarządowe z terenu powiatu świdnickiego utożsamiają się często z samym miastem a nie powiatem i organizacje te oceniając stopień wsparcia i rozwiązań wspierających ngo na terenie powiatu oceniają ją często przez pryzmat rozwiązań funkcjonujących w mieście a nie w powiecie.

Na terenie miasta Świdnica udostępniony został organizacjom pozarządowym budynek „Centrum Organizacji Pozarządowych 3 Sektor” (jest to inicjatywa miasta, przez organizacje wymieniona jako wsparcie samorządu powiatowego). Organizacjom dostarczane jest wsparcie informacyjne, a także doradcze i szkoleniowe. Dzięki projektowi „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w powiecie świdnickim” dodatkowo dostarczane jest wsparcie w ramach inkubatora NGO – w formie indywidualnego doradztwa skierowanego do organizacji poprzez organizację szkoleń z tematyki wynikającej z zapotrzebowania organizacji. Ponadto w ramach środków przeznaczonych przez miasto Świdnica na wsparcie funkcjonowania Centrum „3 Sektor,, realizowane są działania doradcze i inicjatywy szkoleniowe skierowane do świdnickich organizacji pozarządowych.

W zakresie rozwijania infrastruktury współpracy jst z ngo ustalono, że:

- w programie współpracy z organizacjami jest zadanie przewidujące działania na rzecz rozwoju organizacji i inicjatywy obywatelskich poprzez szkolenia, doradztwo i animacje

Biuo Projektu: Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce, tel. 748500124, faks 748500305

Lider Projektu: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Partnerzy Projektu: Starostwo Powiatowe w Świdnicy, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Projekt „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- w samorządzie jest osoba odpowiedzialna za współpracę z organizacjami pozarządowymi ,
- samorząd wspiera rozwój wolontariatu i inicjatyw obywatelskich podejmowanych przez mieszkańców,
- samorząd wspiera i uczestniczy w plenarnym spotkaniu miejscowych organizacji,
- samorząd i organizacje wspólnie promują swoje działania w ramach lokalnych inicjatyw,
- brak wsparcia instytucjonalnego organizacji poprzez możliwość udzielania pożyczek/gwarancji organizacjom lub fundusz wkładu własnego,
- nie istnieje lokalna federacja, związek, sieć lokalnych organizacji pozarządowych,
- nie istnieje dokument określający politykę samorządu w zakresie tworzenia i działania partnerstw lokalnych z udziałem organizacji pozarządowych,
- między jst a ngo nie istnieje formalnie zawiązane partnerstwo.

W czwartej części spotkania dokonano oceny jakości współpracy pomiędzy jst a ngo na terenie powiatu świdnickiego w 3 obszarach.

Organizacje pozarządowe oraz przedstawiciele jst ocenili jakość współpracy w obszarze "Tworzenie polityk publicznych" średnio.

Oznacza to, że współpracują ze sobą czasami, nieregularnie. Nie wszystkie polityki (w tym dokumenty, prawo lokalne itp.) podlegają konsultacjom. Programy współpracy, choć istnieją, nie satysfakcjonują ngo, nie do końca odzwierciedlają lokalne potrzeby i nie zawsze przekładają się na realia.

Obszar „Realizacja zadań publicznych” oceniony został także na poziomie średnim.

Organizowane są nieliczne konkursy dla organizacji pozarządowych, zadania publiczne są też zlecane w innych trybach. Samorząd współpracuje tylko w niektórych dziedzinach, choć mógłby angażować organizacje w większym zakresie. Sporadycznie udzielane jest wsparcie

Biuo Projektu: Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce, tel. 748500124, faks 748500305

Lider Projektu: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Partnerzy Projektu: Starostwo Powiatowe w Świdnicy, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

Projekt „Tak dla modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych w Powiecie Świdnickim” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

majątkowe (udostępniane są pomieszczenia). Najwyżej bo na ocenę dobrą oceniona została współpraca jst z ngo w obszarze „Rozwijanie infrastruktury współpracy”.

Samorząd udziela pewnego wsparcia miejscowym organizacjom, urzędnicy organizują szkolenia i udzielają organizacjom porady. Nie istnieje jednak zespół, który realizowałby zadania Rady Pożytku Publicznego. Organizacje mają realną szansę korzystać z innych form wsparcia – sal konferencyjnych, promocji swoich działań poprzez media samorządowe. Samorząd wspiera rozwój organizacji pozarządowych poprzez udostępnianie im informacji nt. dostępnych szkoleń, doradztwa. Przedstawiciele jst uczestniczą także w wydarzeniach organizowanych dla ngo.

Podsumowując spotkanie autodiagnostujące wspólnie sformułowano rekomendacje dot. dalszej współpracy jst z ngo

- popularyzacja zakładki poświęconej organizacjom pozarządowym na stronie www Starostwa Powiatowego, Starostwo powinno zadbać także o jej atrakcyjność (np. uaktualnienie o informacje dot. obszarów aktywności poszczególnych organizacji),
- powstanie Powiatowej Rady Pożytku Publicznego,
- organizacja regularnych spotkań dla ngo w celu wzajemnego poznania się i nawiązania współpracy,
- organizacja konsultacji projektów uchwał,
- wzmocnienie komunikacji jst-ngo.

Data i podpis.....

Biuo Projektu: Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce, tel. 748500124, faks 748500305

Lider Projektu: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego

Partnerzy Projektu: Starostwo Powiatowe w Świdnicy, Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

